

HBV en HCV screening in het ziekenhuis

Hans L. Zaaijer, arts-microbioloog

h.l.zaaijer@amc.uva.nl

Sanquin Bloedvoorziening – Bloedoverdraagbare Infecties
AMC – Klinische Virologie
Amsterdam NL

1) screening van ziekenhuispersoneel

- bescherming patiënt tegen besmet personeel
HBV: status van elke risicovormer moet bekend zijn.
HCV: ?
HIV: nauwelijks/geen probleem
- bescherming van personeel tegen beroepsziekte

2) screening ziekenhuis-patiënt op HBV / HCV

- diagnostiek (patient heeft passende klacht/symptoom)
- protocollair: IVF, dialyse, etc.
- screening bij risicogroepen
bijv.: HBV: Ghanese
HCV: Egyptenaar, (ex-) ivd, HIV+ MSM
- preventief: voorafgaand aan chemo, Tx, etc.

Personeel als bron van HBV, HCV of HIV

- vooral risicovormers ('RVP' : Exposure Prone Procedures)
*vingers in lichaamsholte tesamen met scherpe structuren,
zonder voortdurend zicht op de vingers.*
- meeste chirurgie ≠ EPPs
- **wel EPPs: thorax-, gynaecologische, orthop. chirurgie**

mondiaal:

HBV: > 40 gepubliceerde incidenten (NL: Veghel 1999)

HCV: 9x risicovormers, gyn/thor.: 38 / 7620 besmet (0,5%)
4x risicovormers, anders: 8 / 3519 besmet (0,2%)
11x non-EPP, 6(+2) x IVD: minstens 513 besmet

HIV: 1x via gynaecoloog
1x via verpleegkundige (?)
1x via orthopeed
5x via tandarts (?)

NB: 0 x HIV Tx sinds 2003

Personeel als bron van HBV

- HBV status van risicovormers moet bekend zijn.
- Risicovormer met HBV verplicht melden bij:
Cie.preventie iatrogene transmissie van HBV, HCV en HIV.
p/a Mw. Thea Daha, RIVM, Bilthoven

Landelijke richtlijn
preventie transmissie van hepatitis B
van medisch personeel naar patiënten

3e editie

vastgesteld op 10 september 2012

Personeel als bron van HCV

- Cie adviseerde tot meer onderzoek:
bijvoorbeeld landelijke (anonieme) screening van
(subset van) risicovormers op HCV.
GR ziet dit echter als lokale, niet landelijke taak.
- AMC: anonieme screening van 729 risicovormers:
1 / 729 HCV geïnfecteerd (0,14%, 95% ci 0 - 0,85%)
~ 9900 persoonjaren risicovol werk.
- AMC: 2x HCV transmissie naar chirurg gevonden
in 2000 en 2009 : na zelf gemelde blootstelling.

HCV screening risicovormers = tweesnijdend zwaard:

- HCV als beroepsziekte nu ~ 100% behandelbaar.
- meer veiligheid voor patiënten.

Screening van patiënten in ziekenhuis (1)

diverse -hopelijk landelijke- vakspecifieke protocollen:

- dialysepatienten routinematig; plus HCV PCR "na vakantiedialyse in India"
  - IVF patiënten a) opslag stikstof b) "Tx" c) vroege zwang. screening
  - faeces donoren
  - voor/na hart/long OK
  - na skoop incidenten
- etc

Screening van patiënten in ziekenhuis (2)

Welke rol heeft ziekenhuis bij opsporing van HBV/HCV geïnfecteerden?

- Vermoeide middelbare Egyptenaar / ex IVD-er:
wel anti-HCV test
- Middelbare Egyptenaar / ex IVD-er met verstuipte enkel:
geen anti-HCV test

Overweeg:

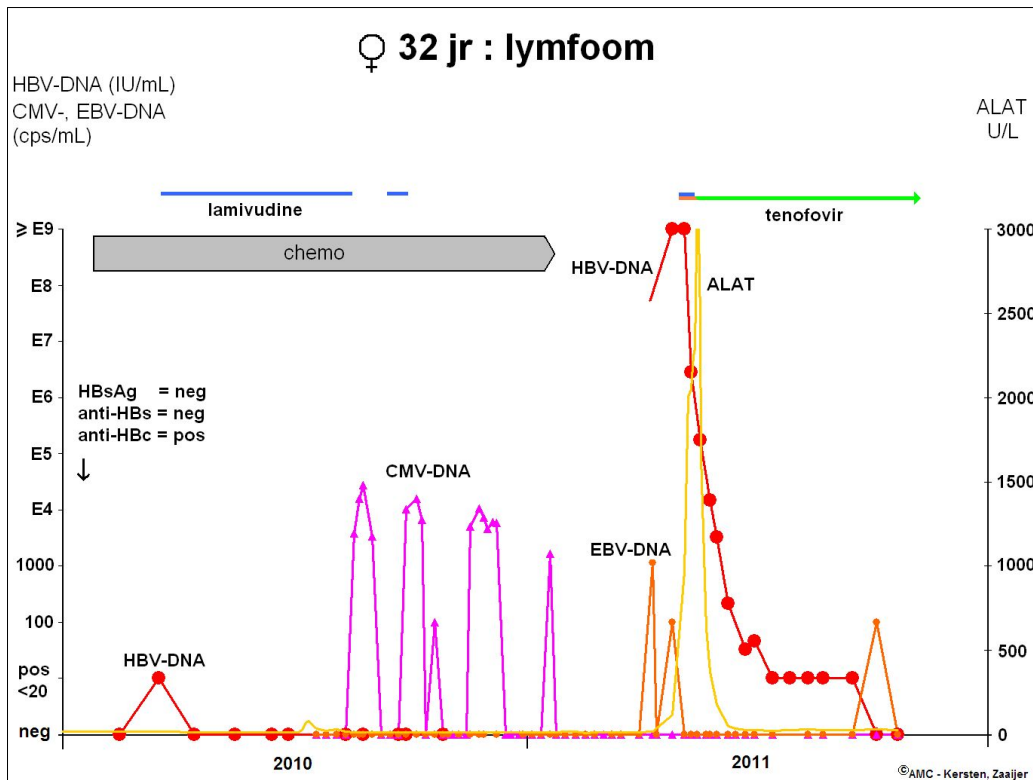
- Oproepen van HBV/HCV patiënten uit verleden.
('HBV DNA negatief' ooit: < 300.000 cps/mL)

Screening van patiënten in ziekenhuis (3)

Toenemend iatrogene immuunsuppressie, dus:

- voorafgaand aan chemo, Tx, mabs, prednison, etc:
screening op:
  - HIV
  - HBV infectie (HBsAg)
  - HCV infectie (anti-HCV)
  - doorgemaakte HBV inf (anti-HBcore)

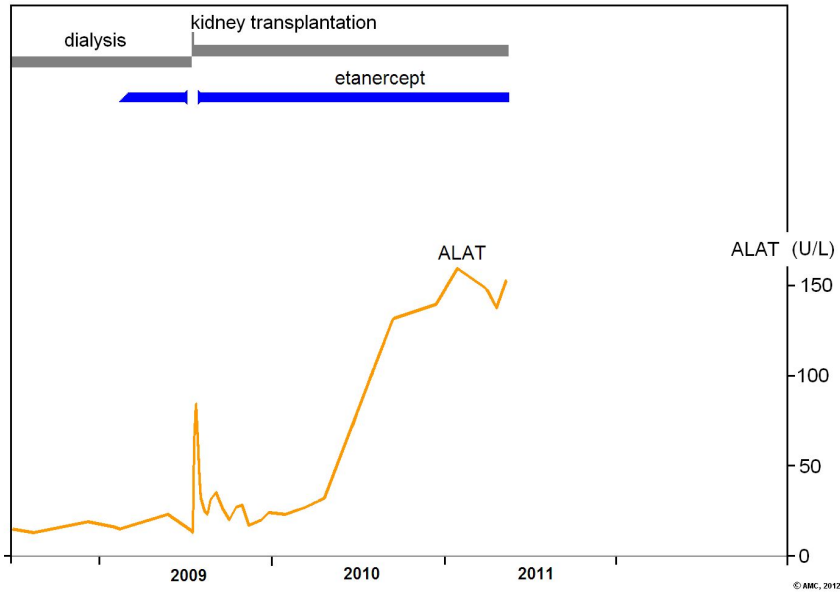

Screening van patiënten in ziekenhuis (3)

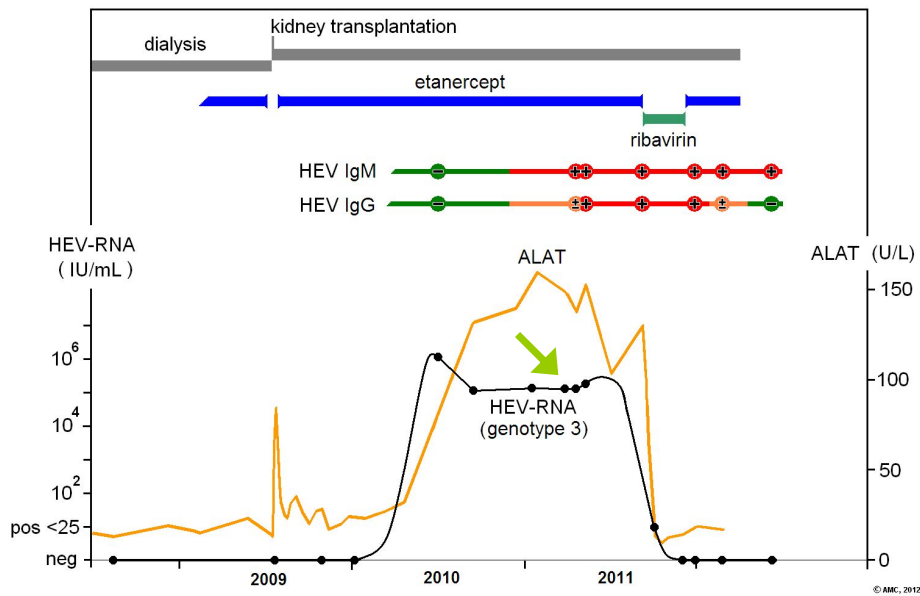
Toenemend iatrogene immuunsuppressie, dus:

- voorafgaand aan chemo, Tx, mabs, prednison, etc:
screening op:
  - HIV
  - HBV infectie (HBsAg)
  - HCV infectie (anti-HCV)
  - doorgemaakte HBV inf (anti-HBcore)
- ↓
- tijdens/na ther.: - **controle** reactivatie HBV HBsAg / HBV-DNA / ALT ?

♂ 51 jr : drug induced liver injury ?

♂ 51 jr : hepatitis E

Screening van patiënten in ziekenhuis (3)

Toenemend iatrogene immuunsuppressie, dus:

- voorafgaand aan chemo, Tx, mabs, prednison, etc:
screening op:
  - HIV
  - HBV infectie (HBsAg)
  - HCV infectie (anti-HCV)
  - doorgemaakte HBV inf (anti-HBcore)
- tijdens/na ther.:
  - controle reactivatie HBV HBsAg / HBV-DNA / ALT ?
  - 'dili ?' → HEV uitsluiten met HEV PCR

Screening van patiënten in ziekenhuis (3)

Toenemend iatrogene immuunsuppressie, dus:

nog veel huiswerk:

- afbakenen (hoe ver gaan), consensus, protocollen.
- voorlichting / scholing.

► dit is m.i. taak *landelijke* specialisten verenigingen.